

Gdzie kierować pacjenta?

- ▶ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie**
Punkt Interwencji Kryzysowej
ul. Kamienna 10, 57-100 Strzelin • tel. 71 392 37 36
- ▶ **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelinie**
ul. Pocztowa 17/1, 57-100 Strzelin • tel. 71 392 07 49
- ▶ **Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży**
Mikoszów 11, 57-100 Strzelin • tel. 785 669 785, 71 712 85 78
- ▶ **Centrum Zdrowia Psychicznego**
Mikoszów 27, 57-100 Strzelin • tel. 71 700 90 09
- ▶ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie**
(Zespół Interdyscyplinarny w Borowie)
ul. Konstytucji 3 Maja 22, 57-160 Borów • tel. 71 393 31 55
- ▶ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach**
(Zespół Interdyscyplinarny w Kondratowicach)
ul. Nowa 1, 57-150 Prusy, Kondratowice • tel. 71 321 00 27
- ▶ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przewornie**
(Zespół Interdyscyplinarny w Przewornie)
ul. Kolejowa 4A, 57-130 Przeworno • tel. 74 810 27 31
- ▶ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelinie**
(Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Strzelin)
ul. Żąbkowicka 11, 57-100 Strzelin • tel. 71 392 05 77
- ▶ **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny**
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Strzelinie
ul. Pocztowa 3, 57-100 Strzelin • tel. 71 392 05 77, 71 392 05 42
- ▶ **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązowie**
(Zespół Interdyscyplinarny w Wiązowie)
ul. I. Daszyńskiego 35, 57-120 Wiązów • tel. 71 393 13 61
- ▶ **Punkt Konsultacyjny w Wiązowie**
ul. I. Daszyńskiego 35, 57-120 Wiązów • tel. 71 393 13 61
- ▶ **Sąd Rejonowy w Strzelinie**
ul. Bolka I Świdnickiego 7, 57-100 Strzelin • tel. 71 749 91 00

Opracowanie: Marta Waniszewska

**Poradnia telefoniczna
dla osób w kryzysie emocjonalnym**
116 123

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
116 111

Telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka
800 12 12 12

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W STRZELINIE**

ul. Kamienna 10, 57-100 Strzelin • tel. 71 392 37 36
e-mail: sekretariat@pcpr.powiatstrzelinski.pl
www.pcpr.powiatstrzelinski.pl

Przemoc domowa to problem zdrowotny

masz prawo i obowiązek reagować

**Twoja reakcja ma znaczenie
– jest też częścią odpowiedzialności zawodowej.**

**Zadając pytanie o bezpieczeństwo w domu,
możesz ochronić czyjeś życie.**

Każdy kontakt z pacjentem to szansa na pomoc!

**NIE KAŻDY URAZ JEST PRZYPADKIEM, A OBJAWY SOMATYCZNE
MOGĄ MASKOWAĆ PRZEMOC DOMOWĄ.
DLATEGO:**

- ▶ **Słuchaj i obserwuj** – zwróć uwagę, jaki jest powód zgłoszenia się do placówki medycznej, jak wygląda i zachowuje się pacjent, jakie zgłasza objawy fizyczne i ślady na ciele, obserwuj przebieg interakcji między pacjentem a jego opiekunem
- ▶ **Poszukaj wyjaśnienia symptomu/urazu** – otwarcie, nie osądzając, dopytaj o przyczyny i okoliczności, zwróć uwagę na niewystarczające, sprzeczne i nieadekwatne wyjaśnienia
- ▶ **Udokumentuj ustalenia** – zapisz szczegółowo to, co zaobserwowałeś, usłyszałeś i stwierdziłeś w wyniku badania i wywiadu
- ▶ **Jeżeli podejrzewasz przemoc domową** – masz obowiązek wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”, nie potrzebujesz do tego zgody pacjenta ani jego opiekuna
- ▶ **Jeżeli uważasz, że życie lub zdrowie pacjenta jest zagrożone wskutek możliwej przemocy domowej** – zatrzymaj pacjenta w szpitalu lub wydaj skierowanie do szpitala, wezwij policję

PAMIĘTAJ !

W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia pacjenta wskutek przemocy domowej – nie jesteś związany tajemnicą służbową.

Ministra do spraw
Równości

„Budowanie mostów. Współpraca specjalistów w systemie przeciwdziałania przemocy domowej”.
Projekt współfinansowany ze środków Skarbu Państwa - Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
oraz Powiatu Strzeleckiego.

ZNAY SWOJE OBOWIĄZKI

– procedury chronią pacjenta i Ciebie!

► **Procedura „Niebieskie Karty”** – przedstawiciele ochrony zdrowia, podejrzewając przemoc domową, są zobowiązani do uzupełnienia formularza „Niebieska Karta – A” i niezwłocznego przekazania go do Zespołu Interdyscyplinarnego. Do podjęcia działań wystarczy podejrzenie przemocy. Reagowanie nie jest oskarżeniem, uruchamia pomoc.

► **Zaświadczenie lekarskie** – lekarz ma obowiązek poinformować osobę doświadczającą przemocy domowej o prawie do bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydać takie zaświadczenie. Wzór zaświadczenia został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 29 sierpnia 2023 r.

► **Dokumentacja medyczna** – należy zapisać w dokumentacji medycznej pacjenta dokonane ustalenia w zakresie stanu fizycznego i emocjonalnego badanego, wyjaśnień dotyczących okoliczności powstania urazu, poczynionych obserwacji, z adnotacją, dlaczego budzi to niepokój co do bezpieczeństwa pacjenta.

► **Standardy ochrony małoletnich** – należy postępować zgodnie z opisanymi w nich krokami, przekazać uzyskaną wiedzę przełożonemu. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pacjenta należy niezwłocznie wezwać policję. Lekarz może podjąć decyzję o zatrzymaniu dziecka w szpitalu, jeżeli stwierdzi, że powrót do domu narazi dziecko na krzywdzenie. W takim przypadku ma obowiązek niezwłocznie powiadomić sąd rejonowy właściwy dla położenia szpitala, podając opis sytuacji.

► **Pomoc medyczna i poradnictwo** – misją pracowników ochrony zdrowia jest ratowanie zdrowia i życia pacjentów. Przemoc domowa stanowi istotny kontekst problemów i objawów, z jakimi może zgłaszać się pacjent do lekarza.

Badanie lekarskie, znajomość anatomii ciała oraz specjalistyczne urządzenia do oceny stanu zdrowia pozwalają uściślić otrzymane informacje o sytuacji pacjenta i mogą wychwycić obecność tzw. objawów nieprzypadkowych. Uświadamianie pacjentom związku problemów związanych z uzależnieniami, przemocą domową (w tym zaniedbywaniem dzieci) ze stanem zdrowia, jest obowiązkiem przedstawicieli ochrony zdrowia i realizacją prawa osoby doznającej przemocy do poradnictwa medycznego.

► **Zapewnienie ochrony dziecku poza rodziną** – przedstawiciele ochrony zdrowia uczestniczą razem z przedstawicielami pomocy społecznej i policji w podejmowaniu decyzji o zapewnieniu dziecku ochrony poza rodziną biologiczną, gdy na skutek przemocy zagrożone jest jego zdrowie i życie.

! Na co zwrócić uwagę u pacjenta dorosłego?

- Pacjent boi się mówić/odpowiadać na pytania
- Pacjent sugeruje lub wprost skarży się na sytuację rodzinną
- U pacjenta można zaobserwować wycofanie /lęk/ poczucie winy
- Pacjent przejawia niechęć/obawę przed opuszczeniem placówki ochrony zdrowia
- U pacjenta bezpośrednio przed opuszczeniem placówki ochrony zdrowia, pojawiają się/nasilają się objawy chorobowe
- Podczas badania pacjenta zauważono zmiany wskazujące na urazy nieprzypadkowe
- Historia pacjenta (dokumentacja medyczna, wyjaśnienia pacjenta) wskazuje na powtarzające się urazy mechaniczne

! Na co zwrócić uwagę u pacjenta - dziecka?

- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami
- Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe
- Wyraźnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna niż w obecności innych osób
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna
- Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami
- Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem
- Moczanie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem
- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty
- Powtarzające się, przymusowe zachowania seksualne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem
- Niechęć do przebijania się w towarzystwie innych
- Samookaleczanie się, używanie substancji psychoaktywnych

! Na co zwrócić uwagę u rodzica/opiekuna?

- Nie potrafi wyjaśnić lub zmienia wyjaśnienia odnośnie okoliczności powstania urazu
- Jako osoba towarzysząca pacjentowi nie dopuszcza go do głosu, nie chce zostawić pacjenta sam na sam z pracownikiem ochrony zdrowia
- Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka, przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej lub „niezdarności” dziecka
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka